

Ministerstwo
Finansów

USTAWA

z dnia 6 grudnia 2024 r.

o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych
rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze
publicznym oraz niektórych innych ustaw

Podstawowy cel nowelizacji ustawy o rachunkowości – wdrożenie dyrektyw UE

- **Dyrektywa 2022/2464** w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)

Wprowadzenie zasad sprawozdawczości na temat zrównoważonego rozwoju.

- **Dyrektywa delegowana 2023/2775** ws. dostosowania kryteriów wielkości przedsiębiorstwa dla mikro-, małych, średnich i dużych jednostek lub grup

Podniesienie o 25% progów finansowych, którymi posługuje się UoR, wynikających z dyrektywy 2013/34 ws. rachunkowości.

Dyrektywa delegowana vs. CSRD

- CSRD wykorzystuje kategorie jednostek i grup na potrzeby określenia zakresu podmiotowego obowiązku sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (SZR).
- Dyrektywa delegowana wpływa na zakres podmiotowy CSRD.

W ustawie o rachunkowości (UoR):

- zmiana definicji **jednostki mikro i jednostki małej**
(art. 3 ust. 1 pkt 1a i 1b UoR)
- wprowadzenie definicji **jednostki średniej, jednostki dużej, dużej grupy**
(art. 3 ust. 1 pkt 1c-1e UoR)

Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju (SZR) - podstawowe rozwiązania

- **Nowy rozdział 6c** w ustawie o rachunkowości (UoR) – zasadnicza część implementacji CSRD
- **Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju jest wyodrębnioną częścią sprawozdania z działalności jednostki**
- **Wprowadzono definicje** (art. 63p pkt 1-3 UoR):
 - ✓ kwestie zrównoważonego rozwoju
 - ✓ standardy sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju
 - ✓ standardy sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju dla małych i średnich jednostek

Zakres podmiotowy SZR (1) – art. 63q ust. 1 i 2 UoR

Obowiązek SZR dotyczy podmiotów działających w poniższych formach spółek:

- spółka kapitałowa,
- spółka komandytowo-akcyjna,
- spółka jawna albo komandytowa, w której wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, komandytowo-akcyjne albo spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej.

Wyłączone z obowiązku SZR są:

- fundusze inwestycyjne otwarte,
- fundusze inwestycyjne zamknięte,
- specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte,
- alternatywne spółki inwestycyjne.

Uwaga:

- w przypadku zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji: S.A. oraz TUW i TRW
- w przypadku sektora bankowego: banki krajowe, czyli S.A., bank spółdzielczy oraz bank państwowy

Zakres podmiotowy SZR (2)

„Jednostkowa” sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju
(art. 63r ust. 1 UoR):

- jednostki małe i jednostki średnie będące emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)
- jednostki duże

SZR grupy kapitałowej (art. 63x ust. 1 UoR):

- jednostki dominujące dużej grupy

Harmonogram wejścia w obowiązek SZR – podejście fazowe

SPRAWOZDAWCZOŚĆ ESG ZA DANY ROK OBROTOWY JEDNOSTKI - PO RAZ PIERWSZY	
Największe jednostki zainteresowania publicznego (JZP, np. emitenci, banki, zakłady ubezpieczeń) i JZP na czele największych grup kapitałowych	ZA 2024 r.
Pozostałe duże jednostki i jednostki na czele dużych grupy kapitałowych	ZA 2025 r.
MŚP-emitenci z rynku regulowanego, z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw	ZA 2026 r. Z OPCJĄ PRZESUNIĘCIA TERMINU DO 2028 r.
Określone polskie jednostki zależne i oddziały, których jednostka dominująca najwyższego szczebla lub jednostka samodzielna jest spoza EOG	ZA 2028 r.

Zakres przedmiotowy SZR

„Jednostkowa” SZR (art. 63r ust. 1 UoR):

- informacje niezbędne do zrozumienia wpływu jednostki na kwestie zrównoważonego rozwoju oraz wpływu kwestii zrównoważonego rozwoju na rozwój, wyniki i sytuację jednostki

SZR grupy kapitałowej (art. 63x ust. 1 UoR):

- informacje niezbędne do zrozumienia wpływu grupy kapitałowej na kwestie zrównoważonego rozwoju oraz wpływu kwestii zrównoważonego rozwoju na rozwój, wyniki i sytuację grupy kapitałowej

- ❖ **Ramowy zakres SZR - art. 63r ust. 2 i 4-6 i art. 63x ust. 2 i 4-8 UoR**
- ❖ **Czasowe zwolnienie z przedstawiania informacji dotyczących łańcucha wartości w okresie pierwszych 3 lat obrotowych SZR - art. 14 ust. 7 UoR**

Uproszczona SZR (art. 63s UoR)

Opcja dostępna dla:

- jednostek średnich będących emitentem w EOG
 - jednostek małych będących emitentem w EOG
 - małych i niezłożonych instytucji
 - wewnętrznych zakładów ubezpieczeń
 - wewnętrznych zakładów reasekuracji
-
- ❖ **Ramowy zakres uproszczonej SZR - art. 63s ust. 2 i 4-7 UoR.**
 - ❖ **Uproszczoną SZR sporządza się zgodnie ze standardami SZR dla małych i średnich jednostek.**
 - ❖ **Również czasowe zwolnienie z przedstawiania informacji o łańcuchu wartości.**

ESRS (1)

- **Szczegółowy zakres sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (SZR) wynika z europejskich standardów sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (ESRS).**
- **Jednostkowa SZR (art. 63r ust. 3 UoR) oraz SZR grupy kapitałowej (art. 63x ust. 3 UoR) jest sporządzana zgodnie z tzw. pełnymi ESRS (w przyszłości również z sektorowymi ESRS).**
- **Uproszczona SZR jest sporządzana zgodnie z tzw. uproszczonymi ESRS (art. 63s ust. 3 UoR).**
- **SZR dla jednostek z państw trzecich jest sporządzana zgodnie z ESRS dla jednostek z państw trzecich albo z tzw. pełnymi ESRS albo ze standardami uznanymi za równoważne (art. 63zd ust. 3 UoR).**

ESRS (2)

1. tzw. pełne ESRS – **przyjęte 31 lipca 2023**, opublikowane 22 grudnia 2023 (Dz. Urz. UE L, 2023/2772, 22.12.2023) + sprostowania (Dz. Urz. UE L 2024/90241, 19.4.2024, s. 1 i Dz. Urz. UE L 2024/90431, 29.7.2024, s. 1)
2. tzw. uproszczone ESRS – termin przyjęcia 30 czerwca 2024; **opóźnione**; można spodziewać się ich przyjęcia w 2025
3. sektorowe ESRS – **termin przyjęcia jest przesunięty** z 30 czerwca 2024 na 30 czerwca 2026
4. ESRS dla jednostek z państw trzecich – **termin przyjęcia jest przesunięty** z 30 czerwca 2024 na 30 czerwca 2026

ESRS (3)

EFRAG otrzymała również od Komisji Europejskiej zadanie opracowania dobrowolnego standardu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla nienotowanych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (VSME), który przekazała KE 17 grudnia 2024 r.

Wsparcie w stosowaniu ESRS (1)

EFRAG opublikowała trzy dokumenty wytycznych (ang. *Implementation Guidance*) dotyczących stosowania ESRS:

- EFRAG IG 1 dotyczący oceny istotności w ESRS,
- EFRAG IG 2 dotyczący łańcucha wartości w ESRS,
- EFRAG IG 3 zawiera punkty danych ESRS w formie skoroszytu Excel z towarzyszącą notą wyjaśniającą.

Mają one wspomóc jednostki w stosowaniu ESRS.

Ministerstwo Finansów, za zgodą EFRAG, przetłumaczyło 2 pierwsze dokumenty wytycznych na język polski. Dostępne na stronie MF w zakładce „Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju”:

<https://www.gov.pl/web/finanse/sprawozdawczosc-zrownowazonego-rozwoju> .

Wsparcie w stosowaniu ESRS (2)

EFRAG uruchomiła ESRS Q&A platform, która ma służyć gromadzeniu pytań merytorycznych dotyczących poszczególnych zapisów ESRS, które są niejasne dla użytkowników oraz udzielaniu na nie odpowiedzi w celu wsparcia jednostek w stosowaniu tych standardów. Pytania i odpowiedzi są regularnie uzupełniane.

Udzielone odpowiedzi, zwane „wyjaśnieniami”, nie mają charakteru wiążących interpretacji, ale niewiążących wytycznych.

Ministerstwo Finansów, za zgodą EFRAG, w ramach pomocy jednostkom postanowiło przetłumaczyć dostępne wyjaśnienia na język polski (wersja z lipca 2024 r.). MF aktualnie pracuje nad aktualizacją z grudnia 2024 r.

Zwolnienia od SZR w przypadku konsolidacji (1)

W przypadku:

- **„jednostkowej” SZR** - istnieje możliwość zwolnienia od obowiązku sporządzania jednostkowej SZR dla jednostki zależnej, jeżeli zostanie objęta SZR grupy kapitałowej jednostki dominującej z:
 - państwa z EOG (art. 63u UoR)
 - państwa spoza EOG (art. 63v UoR)
- **SZR grupy kapitałowej** - istnieje możliwość zwolnienia od obowiązku sporządzania skonsolidowanej SZR dla jednostki dominującej będącej jednostką zależną, jeżeli ona i jej jednostki zależne zostaną objęte skonsolidowaną SZR jednostki dominującej wyższego szczebla z:
 - państwa z EOG (art. 63z UoR)
 - państwa spoza EOG (art. 63za UoR)

Ww. zwolnienia nie mają zastosowania do jednostki dużej będącej emitentem papierów wartościowych w EOG (art. 63w ust. 1 i art. 63zb ust. 1 UoR)

Zwolnienia od SZR w przypadku konsolidacji (2)

- Jednostka dominująca sporządzająca SZR grupy kapitałowej jest zwolniona od sporządzania własnej „jednostkowej” SZR (art. 63y UoR).
- Czasowa opcja tzw. „sztucznej konsolidacji” SZR (art. 15 ustawy z 6 grudnia 2024 r.):
 - ✓ Jest to forma czasowej „ulgi” dla unijnych jednostek zależnych od jednostek dominujących lub jednostek dominujących wyższego szczebla z państw spoza EOG.
 - ✓ Jest to rozwiązanie dostępne do roku obrotowego kończącego się najpóźniej 6 stycznia 2030 r. zakładające, że w takiej sytuacji jedna z unijnych jednostek zależnych (generująca największe przychody netto) może sporządzić „zastępczą” SZR grupy kapitałowej obejmującą jedynie wszystkie jednostki zależne mające siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium EOG.
 - ✓ Unijne jednostki zależne należące do takiej grupy będą mogły wtedy skorzystać ze zwolnienia od sporządzania własnej SZR.

SZR w przypadku grup z państw spoza EOG

- Celem jest zapewnienie, aby SZR dotycząca grupy kapitałowej jednostki dominującej najwyższego szczebla z państwa trzeciego lub SZR jednostki samodzielnej z państwa trzeciego była **publikowana przez polskie jednostki zależne i oddziały** (art. 63zd UoR).
- **Próg przychodów dla jednostek dominujących najwyższego szczebla lub samodzielnych z państw trzecich - 150 mln euro wygenerowanych w UE.**
- **Dotyczy polskich jednostek zależnych objętych obowiązkiem SZR oraz oddziałów generujących przychody przekraczające 40 mln euro.**

W przypadku gdy jednostka dominująca najwyższego szczebla albo jednostka samodzielna z państwa trzeciego nie przekaze swojej SZR, jednostka zależna albo oddział sporządzają i publikują SZR zawierającą informacje, które posiadają, uzyskały lub nabyły.

Elektronizacja SZR (1)

Sprawozdania z działalności i sprawozdania z działalności grupy kapitałowej jednostek zobowiązanych do sporządzania „jednostkowej” SZR i SZR grupy kapitałowej (art. 63zc UoR):

- będą obowiązkowo sporządzane **w formacie elektronicznym umożliwiającym odczyt użytkownikowi,**
- zawarta w nich **SZR oznakowana będzie dodatkowo w formacie zapewniającym maszynowy odczyt informacji „(elektroniczna taksonomia – tzw. taksonomia XBRL)”**.

Elektronizacja SZR (2)

- **Przyjęcie taksonomii pozostaje w kompetencji KE na bazie projektów przygotowanych przez EFRAG.**
- **Zaproponowana przez EFRAG taksonomia XBRL została przekazana w sierpniu 2024 r. do KE i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA).**
- **EFRAG przygotowuje również w następnej kolejności taksonomię XBRL w zakresie ESRS dla MŚP (tzw. LSME ESRS).**

Oznakowanie SZR nie jest obowiązkowe dla jednostek, dopóki KE nie przyjmie taksonomii XBRL.

Ministerstwo
Finansów

Dziękujemy za uwagę.